

Trendem v potahových textiliích je cílené zvyšování užitečných hodnot pro určité použití

Potahové materiály, optický vzhled, omak, emotivní pocity jsou důležité pro rozhodování při nákupu každého čalouněného nábytku. Změna druhu, barevnosti a vzorování potahového materiálu zcela mění vzhled čalouněného nábytku. Ale při dalším užívání o spokojenosti uživatele, až přestane působit prvotní okouzlení, rozhodují technické vlastnosti potahových textilií. Začnou převažovat praktické stránky: zákazník požaduje vysokou odolnost proti špinění, snadnou údržbu, stálobarevnost, zachování tvaru a neměnného vzhledu bez viditelných známek oděru, otěru, aj. i po delší době užívání. Samozřejmě, že je velmi důležitý způsob aplikace, střih, šití, materiálová skladba čalouněného výrobku aj.

Autor: Ing. Helena Prokopová
Cech čalouníků a dekorátérů
Kontakt: cech_cal@volny.cz
Foto: archiv KO-TEX-IN

Požadavky spotřebitelů na potahové materiály se stále zvyšují. V potahových textiliích existuje pro designéry, výrobce a prodejce obrovská nabídka, ve které se neorientují. Chybné informace vznikají i díky nepřesným překladům. Zaměřují se jednotky nano a mikro, pleťou se nanotechnologie a nanovlákna. Proto se Dřevařský magazín obrátil na předního českého odborníka na po-

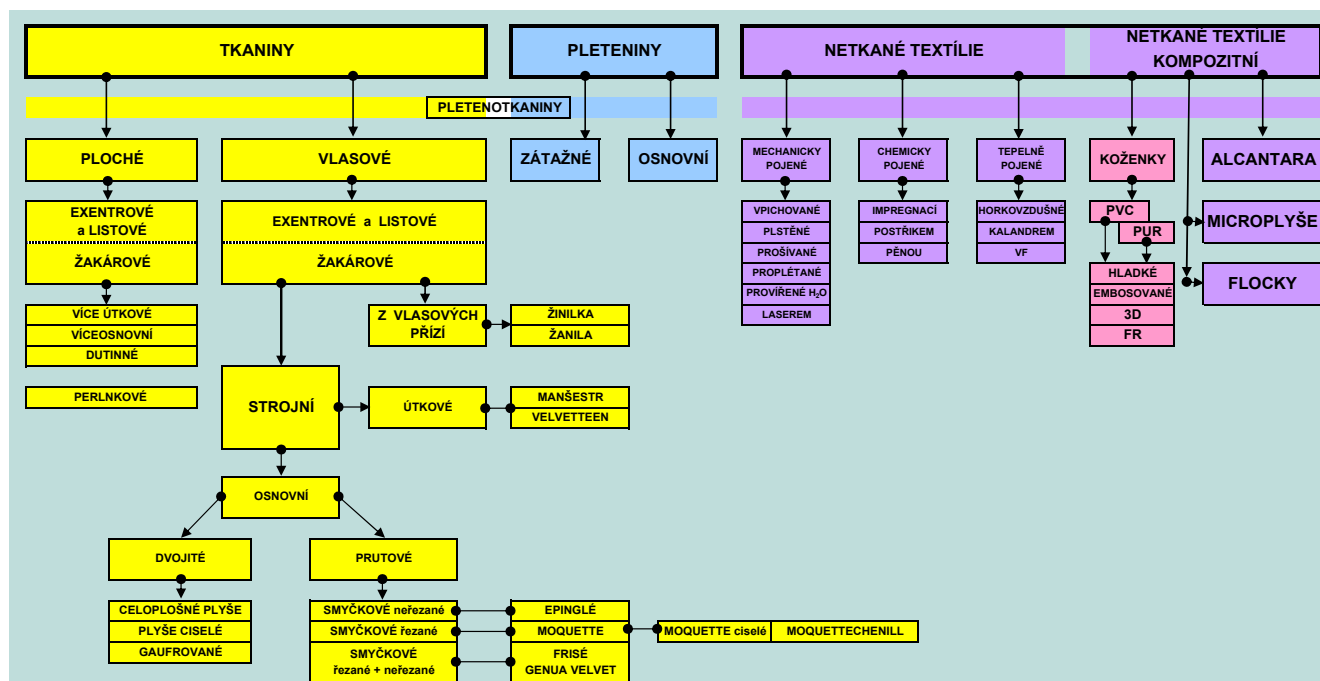
tahové textilie, pana **Františka Koču** (e-mail: info@kotexin.com, bstextil@email.cz), s cílem přesně informovat o nových materiálech na výrobu potahových textilií, technologiích, úpravách, dalších důležitých novinkách.

DM: Součástí našeho životního stylu je hojné používání čalounění, potaženého potahovými textiliemi. Co je

pod pojmem potahové textilie v současnosti zahrnuto?

F. K.: Koncem 19. století přestalo platit, že vlákna přírodního původu lze zpracovat výhradě mechanicky. Začalo období chemické výroby umělých textilních vláken, nejprve z přírodních, následně od třicátých a čtyřicátých let dvacátého století ze syntetických polymerů a z anorganických látek. Velkou část vlastností

Rozdělení potahových textilií podle technologií. Zdroj: KO-TEX-IN

výsledných potahových textilií lze ovlivnit již při výrobě chemického vlákna a při jeho dodatečných úpravách. Velmi dále záleží na typu a konstrukci potahové textilie, ale i na konečných úpravách textilie. Rozdělení potahových textilií jsem sestavil pro studijní a přednáškové účely do tabulky. Tabulku, která se stala součástí absolventských, bakalářských a magisterských prací, stále upravuji a zpřesňuji.

DM: Stává se, že se lidé těžko orientují a mají problém rozlišit mikro a nanovlákna. Co s tím? A používají se nanovlákna pro výrobu potahových textilií?

F. K.: Pro představu rozlišení rozměrů jsem sestavil názornou tabulku, kterou používám v přednáškách (viz na vedlejší straně). Pro výrobu potahových textilií se zatím nanovlákna nepoužívají, ale nacházejí široké uplatnění jako kompozity pro filtry a ve zdravotnictví.

Pro plošné potahové textilie včetně kompozitních netkaných textilií, se pro face finishing (úpravu vzhledu líce, vlastností) používají primární a dodatečné aplikace autorizovaných disperzních nano roztoků s cílem zlepšit vzhled, snížit špinění a nároky na údržbu.

Jedná se o patentovanou technologii na úpravu textilních, ale i netextilních povrchů. Na povrchu se vytvoří tenká vrstvička nanočástic, kapky vody a částičky špíny leží pouze na vrcholcích nanočástic a tím mají podstatně nižší plochu kontaktu. Soudržnost je významně snížena, kapaliny stékají, špína je odpuzována, nebo může být snadno opláchnutá. Takto ošetřené textilie lze prát či čistit čistým bílým hadříkem navlhčeným mýdlovým roztokem. Inspirací při vývoji super vodoodpudivého povrchu byla příroda, přesněji lotosový květ.

DM: Nano technologie mají i další využití: exteriérové čalounění je stále více používáno a nano technologie pomohla zlepšit uživatelské vlastnosti, snížit teplotu povrchu. Na Interzum 2013 získala povrstvená textilie skai® Venezia (koženka) ocenění interzum award: intelligent material & design 2013 (článek v DM 4/2014). Jednalo se o technologii cool colours – chladné barvy. Ta redukuje zahřátí povrchu koženky na přímém slunci. Nano-povrch chrání před povětrnostními vlivy, UV zářením a znečištěním. Jaká další využití nano technologií u potahových textilií můžeme očekávat?

F. K.: Pro potahové textilie určené pro nemocnice a podobná zařízení lze očekávat zakomponování nano částic stříbra. Je známo takové použití již u lůžkovin vyvinuté ve výzkumném ústavu v Hohensteinu: potah přikrývky: tkanina: 100% bavlna (perkal uni) se zpracováním Nano – Silber, výplň silikonizované duté vlákno Nano – Silber se stálou antibakteriální úpravou (100% polyester). Do vysoce kvalitního polyesterového dutého vlákna a tkaniny je zakomponováno stříbro, resp. jeho částice v rozsahu nanometrů. Dochází k uvolňování iontů stříbra, ▶

Kolik měří v nanometrech (vlevo) a porovnání velikosti nanovláken a lidského vlasu při 1000-násobném zvětšení

Mravenec	5 000 000	
Lidský vlas	80 000	
Baktérie	1 000 – 10 000	
Virus HIV	90	
Molekula vody	0,3	
Nanovlákno	50 – 100	

Jeden pohled – 1000 nových nápadů: Nový Ostermann katalog je tu!

Napište si o něj!

Největší sortiment hran v Evropě

Největší srovnávací katalog v Evropě s více než 120.000 kombinacemi desek a hran

ABS, melaminové, akrylové, hliníkové a dýhové hrany

Objednané zboží odesíláme ještě tentýž den

2% sleva na každou objednávku z e-shopu

Hrany v libovolné délce od 1 metru

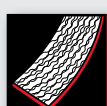
Hrany v libovolné šířce až do 100 mm

Hrany v nejrůznějších tloušťkách

Hrany na přání s vrstvou tavného lepidla

Hrany pro Airtec olepení odesíláme do 4 pracovních dnů

Hrany pro laserové olepení odesíláme do 4 pracovních dnů

Hrany pro Infratec olepení odesíláme do 4 pracovních dnů

Přehrát film!

Ostermann na pochodu!

Ostermann

na všechny hrany

VOLEJTE ZDARMA: 800 143 142

sales.cz@ostermann.eu · www.ostermann.eu

Rudolf Ostermann GmbH · Schlavenhorst 85 · 46395 Bocholt · Německo

František Koča

■ *1949 v textilní rodině

Vzdělání:

- Střední průmyslová škola textilní v Brně, Obor mechanická technologie textilu – tkalcovství
- Postgraduální studium na Vysoké škole chemicko-technologické v Praze

Praxe:

- SUKNO – nástupní praxe, míchárna a čechrána, mykaná a česaná přádelna, soukárna prstencová a dvouzákrutová skárna, přípravná tkalcovny, tkalcovna, vyšívárna, barevna vločky, česanců a x-cívek, suchá a mokrá úprava, dessinatura a kolekční dílna
- Mistr člunkové tkalcovny závod 01
- Technik v technicko organizačním oddělení, podnikové řízení – řízení zkušebny a zkušební tkalcovny NOPAS OK-4, instalace a spuštění nových skřípcových tkacích strojů STB-2 a 4 závod 01
- Vedoucí přípravy a tkalcovny Novostav, závod 03
- Ředitel závodu 01 – provoz mykaná přádelna, zdvojnova, skárna, přípravná tkalcovny, skřípcová a jehlová tkalcovna, vyšívárna
- Ředitel firmy RIEMER
- Výrobní ředitel firmy BEKAERT TEXTILES cz
- Ředitel firmy BS textil

kteřé během 1 minuty zablokují dýchací systém bakterií. Působení těchto iontů je silně aseptické. Antibakteriální účinky přetrvávají i po opakovaném praní.

DM: U kterých potahových textilií se můžeme setkat s mikrovláknou?

F: K: Znamé použití mikrovlákna je v potahové kompozitní textilií Alcantara®. Tento materiál byl v sedmdesátých letech dvacátého století vyvinut v japonské chemické společnosti Toray Industries. Alcantara® se dnes vyrábí v Itálii, ale charakterem a kvalitou podobné typy textilií jsou vyráběny celosvětově několika producenty v různých barevných a kvalitativních verzích. Alcantara® je obchodní název netkané plošné textilie, která se vyrábí z bikomponentních mikrovláken z polyesteru (68 %) a polyuretanu (32 %) a to patentovaným způsobem zvláknování a výroby kompozitu. Je to unikátní, v současnosti jeden z nejvyhledávanějších potahových materiálů, s vynikajícími užitnými vlastnostmi. Alcantara® je pevná, při své nízké hmotnosti neuvěřitelně odolná proti oděru (100 000 Martindalle), ale zároveň měkká, pružná a poddajná. Díky své vláknenné struktuře je dokonale propustná a prodyšná. Nesráží se a je stálobarevná. Svým povrchem se podobá broušené usni a bývá s ní často zaměňována. V současné době je kolekce rozšířena o tisky, embosování, vypalované vzory laserem a perforacemi.

DM: Kromě nábytku sedacího a lehacího se čalouní skříňový nábytek, stoly nebo jejich části, sedadla a interiéry veřejných a soukromých dopravních prostředků, exteriérové čalounění. Pro dlouhé sezení ve vlacích, trolejbusích a autobusech jsou příjemné vlasové textilie, plyše s velkou odolností proti oděru, které jste navrhli, konstruovali. Jaké specifické vlastnosti mají tyto plyše pro veřejný interiér?

F. K.: Ve veřejných interiérech a dopravních prostředcích jsou na textilie kladeny poměrně vysoké požadavky, jednak na komfort a specifiku užívání, na jejich fyzikálně mechanické vlastnosti, a to především na parametry stálosti

v otěru, oděru a stálosti na světle. V oblasti bezpečnosti se pak jedná hlavně o odolnost textilie vůči ohni, dýmivost a toxicitu. V neposlední řadě je kladen důraz i na design a koloristiku. Při vývoji a výrobě vlasových tkanin pro dopravní prostředky spolupracujeme s textilními firmami v Belgii, Německu, Francii, Švýcarsku, Anglii a Polsku, a to proto, že v naší republice již neexistuje ani jedna firma, která je kdysi vyráběla. V současné době dodáváme především pestře tkané žakárové dvojplyše (face to face), a klasické moquette a epinglé tkaniny.

DM: S jakými nejčastějšími chybami v použití potahových textilií se na čalouněných výrobcích setkáváte?

F. K.: Většina potahových textilií je konstruována jednodílně, což znamená, že je určena strana líce a strana rubu, který nemá vlastnosti požadované pro potahové textilie. Chybou je, když se potahová textilie použije obráceně, rubovou stranou na líc, třeba proto, že se designérovi víc líbí, uplatní na vnější plochu čalounění. Samozřejmě, že spotřebitel má právo u prodejce uplatnit právo z vadného plnění a prodejce u výrobce. Výrobce čalouněného nábytku však s reklamací u dodavatele potahové textilie nemůže uspět.

Další chybou, se kterou se často setkáváme, je zákazníkem nevhodně zvolená textilie pro daný typ čalouněného nábytku. Snažíme se proto od zákazníka získat informace o tom, kde se bude čalouněný nábytek používat, jaké bude jeho zatížení, jaký bude stříhový plán a skladba výplňového materiálu a poté mu nabídnout vhodnou potahovou textilií. Ještě dnes se, bohužel, ale setkáváme s tím, že nejdůležitějším kritériem pro zákazníka je cena. To samozřejmě akceptujeme, ale zákazníka důrazně upozorňujeme, že musí počítat s tím, že kvalita textilie, bude úměrná ceně.

Děkujeme za rozhovor. ■

Žakárové dvojplyše pro dopravní prostředky (vlevo autobus DP Ostrava, vpravo Pendolino) z vývoje Františka Koči

